

J E L E N K O R.

72. szám.

Pest, szerda september 7.

1836.

Foglalat: Magyarország (kinevezések; gyujtogatás; Soutzo hgné a fiai köszönete a budapestiekhez; Fessler; Zsivanovics; kir. kamarai tudósítás 's a t.) Austria (nagy lotteriai sorshuzás). Anglia (parlamentzáró thronbeszéd). Franciaország (Thiers ministeriuma fölözlik; a nápolyi király Parisból elutazik; kormányi nyilatkozás Lebeau parancsa ellen 's a t.). Spanyolország (a madridi zendülés részletei, az 1812ki alkotmány elfogadási rendeletei; a királyné Madridba visszautazása; hadi hírek.) Svédország. Schweiz. Amerika. Pénzkelet. Gabonaár. Dunavizállás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Bihar vmegyének újdun kinevezett főispáni-helytartója Lónyay János helytartósági tanácsnok ur, e' hivatalába mult aug. 23ikán iktattatott be Nagy-Váradon. Leirhatatlan az öröm, mellyel fogadta Bihar.

Tas sept. 2kán. Ugy látszik a Mátramellékieken kanyarult szét a' csapás ostroma, tűz 's halál képében 's pusztít bennünket rakásra. A' szerencsétlen tüzekről már többször szólottunk, 's szólhatunk ujjolag: mert auguszt 28án Kompolton ismét több ház égett porrá. — A' halálozás e' tájon rendkívüli. Gyöngyösön különösen pusztít. Sokat ragadott már martalékul el 's ezek között aug. 30án szeretett Bodnár doctorunkat is, ki valóban e' vidéken sokaknál 's kivált a' betegeskedőknél jeles orvosi tudománya miatt, nagy remény volt; 52ik évében 24 órai betegsége után számos érdemmel szállott sírjába. Nem különben Jankovich István táblabíró és Esterházy herceg gyöngyösi ügyvéde, néhány órai szenvedései után aug. 31én szinte meghalt, 28ik virágzó évében; siratják szülője, 3 testvére 's barátai. — A' száraz idő nálunk folyvást mostoházkodik, a' növények tenyészni egészen megszűnnek, az idős fák 's a' kuttakból a' vizek kiszáradnak, a' barmoknak semmi legelő, a' levegő egészségtelen, sűrű 's homályos fátyolként vonta bé Mátra vidékünket. —

A' gyujtogatások az alföldön széltiben folynak 's különben is az inségeskedő népség néhol egész rémülésben, általában pedig a' leglarkább véleményekben van, mint egykor a' cholera kiütésekor. Szívszakasztó látni a' szegény lakosokat mint aggódnak csekély vagyonuk megtarthatásán; mint gyanakosznak minden utazóra; — sok helyen a' házak ablakai sárral vannak betapasztva; eszterhák alatt hordók és kádak állanak teli vízzel; a' nád vagy szalmaföldelen pedig lajtorják lógnak alá, mind megannyi készülétek a' lehető veszély idejére.

A' nagyváradi tűzben aránylag igen sokat szenvedtek a' még serdülő koru ágost. vall. gyülekezet hívei, mert 15 család házáin kívül a' többiek lakházai mind elhamvadtanak. Illy pusztulás mellett méltán nagy lón az aggodás különösen a' vallási szolgálat 's ifjuság-neveltetés további fentarthatása végett. Órangyalként jelentek meg ekkor némelly Bihar vmegyei ur által fölszólított sz. kir. Pozsony városában lakozó ágost. vall. barátai, kik is a' mondott nagyváradi gyülekezet lelképásztora és tanítója fizetésére 243 pengő frtot küldötték, egy pedig ezen névtelen adakozók közül a' jövő négy évben, az említett célra évenként folyvást 20 pengő frtot ajánlott. Fogadják ezen nemeslelkű adakozók, a' gyülekezetnek igen forró haláját.

Említettük már, hogy, mi ezelőtt hallatlan volt, most az alföldiek sereggestül költöznek felföldre 's egyéb jötermésű tájokra munkáikkal keresni élelmüket. Erdélyből Szamos-Ujvárról szintily értelemben tudósítanak: „Gabonánk, így ir a' tudósító, jól fizetnek, 's a' Kunságból kisujszállásaiak a' mi cséplésünk helyett javában folytatják a' magyar nyomtatást, kik közül sokan szándékoznak itt nálunk Erdélyben telelni. Eféle idejövőkkel most debreczeni utamban találkoztam vagy 50 szekérrel. — Kémlő.

A' károlyvárosi polgárok azon határőrök számára, kik f. eszt. jul. 2ikán a' bosnyákokkal történt ütközetben sebet kaptak, minden fölszólítás nélkül 205 pengő frtot gyűjtöttek össze magok közt 's a' mondott katonáknak küldötték.

A' most lefolyt pesti vásár alatt az eladott gypaju mennyiségét egyremásra 40 — 50 ezer mázsára teszik.

A' híres Fessler Aurél Mosony megyei hazánkfia, a' m. tud. társaság tagja 's az orosz birodalomban evang. superintendens, ki már most 80 esztendő de azért folyvást jó erőben van, mult aug. 5ikén tartá felszázadi ünnepét theologiai doctorságának, mellyet Lembergben 1786 auguszt. 5ikén még pedig „ex decreto et auctoritate Imperatoris Josephi II-i“ költ oklevél által nyert.

Gőzhajóink utai septemb. folytában: Nádor indul Bécsből Pozsonyba 7, 15, 's 23ikán; Pozsonybul Pestre 8, 16 's 24. 's Pestről Pozsonyba és Bécsbe 2, 10, 18 és 26kán; — Zrínyi indul Pestről Zimonyba és Drenkovára 1 és 17ikén, Drenkováról Zimonyba 7 's 23kán, Zimonybul Pestre 9 's 25ikén; — I. F e r e n c z indul Pestről Zimonyba és Drenkovára 9 's 25ikén, Drenkováról Zimonyba 15kén, Zimonybul Pestre 1 's 17ikén; — A r g o indul Skela-Gladováru Galaczra 1 's 17ikén, Galaczról Skela-Gladovára 8 's 24kén; — Pannonia indul Skela-Gladováru Galaczra 9 's 25ikén, Galaczról Skela-Gladovára 16kán; — F e r d i n a n d indul Galaczról Konstantinápolyba 15ikén, Konstantinápolybul Galaczra 8 's 24kén; — M a r i a - D o r o t h e a Konstantinápolybul Smyrnába és vissza minden héten egyszer.

Zsivanovics urat, a' karloviczi görög n. egy gymnasiumbel. nyilv. oktatót, Obrenovics Milos szerviai fejdelem, személyes titoknokává nevezte ki, az isméretes 's nyugpénzi állapotra tétetett Davidovics helyébe.

Bukarestből aug. 5kén: Soutzo Eliza özvegy hercegné szül. gróf Doudeska, és Soutzo Mihály, Miklós, Konstantin és János fiai, sietnek e' jelen sorokkal mély érzelmű szives halálokat nyilatkoztatni Buda 's Pest városok minden rendű tisztos lakosinak azon kitüntetett tisztelkedésökért, mellyet boldogult férje 's illetőleg szeretve tisztelt édesatyjok, néhai Soutzo Gergely hg eltakarításakor, az elhunyt 's nemzetsége iránt tanusítani sziveskedtek. Ugyanezt jelentetni kívánják görög nyelven is, mint ime következik:

Ἡ πριγκίπισσα Κυρία Ἐλισάβετ Σούτζο, γεννημένη δὲ Κομη-
τίσσα Δουδέσκα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς Μιχαήλ, Νικόλαος, Κωνσταντῖνος
καὶ Ἰωάννης Σούτζο, ζῆλον κινούμενοι, προσφέρουσι διὰ τοῦ παρόντος
τὴν εὐχαριστήριον καὶ ἀπὸ κέντρου ψυχῆς εὐγνωμοσύνην αὐτῶν πρὸς
ἀπαντας τὸν δῆμο πόλεων: Βουδαῖς καὶ Πέσης ἐγκαταλόγου, διὰ τὴν με-
γάλην καὶ ἀνάγραφτον τιμὴν, ἣν ἐν τῇ κηδεῖα τοῦ μακαρίτου Ἡγεμόνος
Γρηγορίου Σούτζο καὶ ἀνδρός αὐτῆς καὶ Φιλτάτου Πατρός τῶν ἰδίων
αὐτῆς τέκνων μετ' εὐμενείας καὶ φιλοτιμίας μεγάλης ἐνδείξιν.

Gyulán, augusztus 26dikán meghalt Novák Antal békes megyei főjegyző urnak hitvese, született Placsintár Magdolna életének 34dik évében. — Kora eltunte a' legszerencsésb házassági viszonyokat bontotta meg. Nem csak férje 's egyetlen leánya Szidónia, hanem minden, ki őt ismérte, maradandó becsben fogja tartani ezen női kötelességeit igen példásan teljesített hamvadónak emlékét. Béke porainak!

A' magy. kir. udv. Kamara Barbacsy János nyugalmaztatás; által megürült verseczi mázsamesteri hivatalra Metz Jánost a szegedi fölözlatott hajóintézet tisztét; zsuppanyei mázsamester tisztségre pedig Jandaky Ádámot ugyanazon fölözlatott hajóhivatal szertárnokát; — továbbá Budán a' kamarai számvívó-hivatalban megürült számvívói tisztségekre Jaiczey József és Öflner György ingrossistákat, — ezek helyébe ingrossistákká Jurzena József és Szabó Ignác accessistákat, — az ekép megürült járulnokságokra Kucskovics Ignác és Raymann Mihály fizetéses practicansokat, és Hradnay Ferencz practicanst, — végre ezek után fizetéses practicansokká Vochicska Józsefet és Nolec Vinczét nevezte ki. (kir. kam. tud.)

A U S Z T R I A.

Bécsben sept. 3ikán a' 6 rendű érték-féle nagy lotteriai huzás végbe menvén a' kijött főnyertes számok következők: 12,657 nyeri a' két házat vagy helyette váltásául 200,000 vto frtot; 10,608 nyeri a' rossbachi jóságot vagy helyette 25,000 vto frtot; 168,196 ny. a' dorni szölöket vagy 15,000 frtot; 269,00 nyer 8 ezer frtot; 13730 nyer öt ezer; 168,323 három ezer frtot. Ingyen sorsok közül 70,843 sz. nyeri a' merlhoft 's a' t. jóságot vagy 100 ezer vto frtot; 180,312 nyer husz, 174,938 négy és 10140 két ezer frtot vtoiban. Jutalmi sorsok közül 171,773 nyer 10 ezer és 79714 két ezer frtot.

A N G L I A.

A' király auguszt. 20kán délutáni 2 órakor indult meg St. James-lakból 's ment szokott ünnepiséggel a' lordok házába, elhalasztani a' parlamentet. A' kellemetlen idő daczára is tömördek nép lepé az uczákat el 's a' királyt hangos örömkialtasokkal üdvözlé. A' felsőház karzati tömve valának, a' teremben számos peerhölgy 's egyéb dáma foglalt helyet, a' küludvarok követei is nagy részint jelen voltak. — A' trónbeszédnek, mellyet a' király szilárd hangon 's értelmesen olvasott fel, lényeges tartalma imez volt: „Mylordok 's Uraim! A' status-ügyek állása most már megengedi, hogy végre Önöket e' parlamentben a' további együttléttől fölmentsem. Miután imigy Önök munkálatit bezárom, ujjolag elismerem azon buzgó figyelmet, mellyet Önök, az ülés kezdetén vizsgálutukba ajánlottam fontos tárgyakra fordítottanak. — Ama' gyöngéd barátság, mellyet minden kül hatalom irántam bizonyít, képessé tesz szerencsét kívánnom Önöknek azon kilátáshoz, hogy a' béke tovább is háborítatlan marad. Mélyen fájtalom, hogy Spanyolország belső állapotja ez országot még folyvást egyetlen kivételnek nézeti azon köznyugalombul, melly Europa egyéb részein uralkodik, 's igen sajnálom, hogy azon remények, mellyek itt a' polgári háboru megszűnendése felől biztatának, még eddig nem valósultak. Azon kötelezéseknél fogva, mellyeket a' négyes-szövetség szerződés által felvállaltam, tengeri erőm egy részét segélyül ajánlám a' spanyol királynénak 's még folyvást csüggedetlen gondot fordítok Spanyolországban helyreállítására ama' belső nyugalomnak, melly a' négyes szövetség egyik főczélja 's egész Europa érdekeire nézve olly szükséges. Örömmel jelenthetem, hogy fáradozásimnak, kiegyenliteni a' Franciaország és egyesült statu-

sok közt keletkezett bal-értést, ohajtott sükere lón. Közbenjárásom által a régi barátságos viszonyok közöttük ismét helyreálltvák; bizton reményem, hogy e körülmény csak annál szorosabban kapcsolja országomat két nagy 's barátságos nemzettel össze. Élének részvétellel kísérem Önök tanácskozásait a biztosság tudósításáról, mely tisztül nyeré az egyházmegyék állapotját Angliában 's Walesben megvizsgálni, 's örömmel adtam megegyezésemet azon rendszabályokhoz, melyek néhány illy tárgy igen fontos javaslat létesítése végett előmbé terjesztettek. Nem csekély örömemül szolgált megértenem, hogy Önök a különféle tizedkérdést Anglia 's Walesre nézve nagy fáradsággal elintézték; reményem, a' hozott határozatok minden kerültre nézve hatásukban igazságosoknak 's következményikben általánosan jótékonyoknak fognak mutatkozni. A' polgárlajstromzást 's házasságokat tárgyozó törvények elfogadása Angliában, igen kielégít. A' határozások a' vallási szabadságnak ama' terjedékeny elvei szerint történtek, melyeket én, illő tekintettel ezen ország statusegyházának jóllétére, — mindenkör védeni 's elősegíteni ohajtottam. Azok egyszersmind a' jogczének nagyobb bizonyosságára 's a' vagyon-bátorságosításra fognak szolgálni. — Legélénkebb öröm szállá meg keblemet, tapasztalván a' nyugalmat, mely Irlandban uralkodott 's a' vétségek kevesbülését, mely az utóbbi időben ugyanott mutatkozik. Kecsegtet a' remény, hogy egy igazságos és részrehajlatlan kormány rendszerhöz valódi hű ragaszkodás ezen jó érzelmet közönségesíteni fogja 's Irlandot képesé teendi, nagy nemzeti segélyforrásnak kifejlesztésére. — Uraim, alsóház tagjai! fogadják köszönetem azon bőkezűségért, mellyel Önök nemcsak az ezen évi segédpénzeket, hanem a' pótlékokat is megajánlák, melyek hajóhadai erőm szaporítására szükségesek. A' gyárok 's kereskedés jelen állapota olyan, hogy annak méltán örülhetni, előre bocsátván, hogy az e' körüli munkásságot olly gondosság 's józan elővigyázat vezérlel, mellyek, tapasztalás szerint, a' tartós virágzásra megkivántatók. — Mylordok 's Uraim! Az év késő szakasza 's a' huzamos idő, mellyel Önök a' nyilvános ügyeknek áldoztak, kívánatosá teheti Önöknek a' honjokba visszatérést. Önök ott ismét teljesíteni fogják azon kötelességeket, melyeket fontosságra csupán törvényhozói tisztük halad felül, 's Önök befolyása és példája hathatósan fog munkálni a' nyugalom-fentartásra, a' mű-szorgalom-serkentésre 's amaz erkölcsi és vallási szokások 's elvek megrősítésére, mellyek minden státusközönség jóllétére 's boldogságára olly lényegesek!

FRANCZIAORSZÁG.

Lizeuxben nem rég fényes lakomán jelenvén meg Guizot, mint annak tiszteleti vendége hosszas beszédben politikáját védelmezé, 's főleg azt állítá, hogy ezen politika nem annyira a' doctrinaireké, mint magáé a' királyé, mert a' király a' nép 's nemzet többsége képét viseli. Efelőtt az, az ország mostani szükségének is tökéletesen megfelel. 's a' haladást nem zárja ki. Mind e' bizonyítás után felkiálta Guizot: „Nem tettünk e hat év alatt annyit, mennyire különben egy század is megkivántatik?” 's im ez az, folytatá, mi a' király életét folyvást veszéllyel fenyegeti; t. i. hogy hat év alatt annyit tettek, mennyire egy egész század kell. —

A' ministerváltozásról folyvást szállongó sok hír Párisban, a' lapokban újra meg újra feltűnik. A' National szerint igen szembeötlő, hogy Thierst harmad nap óta nem említik azok közt, kik a' királlyal dolgoztak. A' Messenger Molé alkudozásáról tesz említést Gérard marsallal, új kabinet-alkotás végett. —

A' Moniteur auguszt 24-éről következő nyilatkozást közöl: „Több hirlap közlé Lebeau tábornok Pamplonában auguszt 13-án költ napi parancsát, mellyben katona csapatának hirdeti, hogy ő a' francziák királyától nevezetett ki a' spanyol királyné szolgálatjában álló idegen seregek parancsnokságára. — Ez tévedés 's meg kell igazítani, mert Lebeau a' fr. királytól csak fölhatalmaztatott arra, hogy a' spanyol királyné szolgálatjába lépjen, de a' királynak nincs része e' tábornok kinevezetésében a' mondott parancsnokságra. — A' nápolyi király testvére a' Salerno hercege kíséretében augusztus 24-ikén utazott el Párisból, Gourgaud tábornok Fontainebleauig kísérte őket. — A' Messenger szerint a' szent-pétervári kabinet végre megegyezett a' görög kölcsön harmadik része kibocsátásában. Az ez iránti csarnok-alku Frankfurtban történt meg Oubril által Rothschild házzal. — Az ellenző lapok többnyire mind inkább közelgőnek 's valószínűnek rajzolják a' ministerium-változást. — A' Courier français szerint Thierst barátjai többnyire elhagyák. — Toulonba parancs ment, hogy néhány hadihajó siessen a' spanyol partokhoz a' Spanyolországban találkozó francziák fölvételére 's védelmére, — de ugyan ki bántja itt őket?

Az aug. 25-iki Moniteur szerint a' két Szicília királya aug. 24-én reggel 6 órakor Neuillyt elhagyta 's Toulonba megyen, ott Nápoly felé hajóra üledő. Ő kir. magossága pedig Solerno hg. 25-én reggel Neuillyből Prágába utazott. — A' ministerium-változásra nézve a' csarnokon azt beszélték, hogy Thiers, Passy és Sauzet benyújták elbocsátási kérelmüket 's azt is hogy Madridban Isturiz exministert is meggyilkolták. — A' Messenger hír gyanánt említi, hogy Krisztina királyné a' sz. ildefonsoi történetek óta azon megmásíthatatlan szándékát jelenté a' francia kormány, hogy ő Spanyolországot el fogja hagyni, 's Franciaországba vonulni. A' kormány azért is Meudont készítetté számára, melly már előbb d. Pedronak szolgált menedékkül. —

Thiers ministeriuma feloszlott. Aug. 25-én este a' jour.

de Paris, ezen ministerium organuma, jelenti, hogy 3 órakor Thiers Maison, Duperré, Passy, Sauzet, 's Pelet benyújták elbocsátási kérelmüket a' király kezébe. Másnap a' többi lap ellenmondott, (maga a' j. d. Débats is) 's megjegyzék, hogy csak Thiers ur adta be lemondását, a' többi minister még nem; ámbár a' kabinetet az elnök visszaléptével igazán feloszlottnak tekinthetni. A' Moniteur 26-án megerősíti e' nézetet, mivel csupán Thiers kérelme benyújtásáról szól, a' többiéről hallgat. Valamennyi lap megegyez abban, hogy a' feloszlási ok a' spanyol ügyek fölötti meg nem egyezhetés volt, névszerint a' spanyol beavatkozás fölötti, — mellynek a' király olly nagy ellensége, hogy Lebeau gen. ismételtes napiparancsa a' ministerium tudta 's akaratja ellen czáfoltatott meg a' Moniteurben, pedig őt Harispe gen. a' francia ministerség helyesletével ajánlá a' spanyol királynénak e' parancsnokságra. Ellenben Thiersnek azt hányták szemire, hogy Maison marsalt meg sem kérdezve, 's a' király határozott helybenhagyása nélkül hitta vissza Bugeaud tábornokot Algierből. Végre legalább azon alak, mellyben Thiers a' schweizi ügyekkel bánt, sokat emelé a' kabinet különzéseit, 's meghasonlását. Utódjának többnyire Molé grófot nevezék a' lapok Guizot urral egyesülve. Más állítás szerint Montalivet gróf (eddig belminister) van az új kabinet-alkotásra megbízva, és Soult marsalhoz hírnök is küldetett a' ministeriumba lépésre meghívás végett 's a' t.

Az Impartial némi részletes tudósítást közöl az utóbbi ministeri fordulásról. Előadása szerint Thiers terve az volt, hogy az angol kabinet megegyezésével 10 ezer francia lépjen Spanyolországba. Evans tábornok késznek ajánkozott 6000 angolját, 4 ezer portugálját, 's azon 10 ezer spanyol, kiknek parancsnoka, egy francia tábornok főparancsi alá állítani. Így 30 ezer főnyi test alakítottatott volna, melly Maison marsal 's Harispe tábornok által készített táborozási terv szerint vala munkálandó. A' többi spanyol sereg Ebrot foglalta volna el tartalékul, és szükség esetén fegyveres ereje egy részét a' királyné 's a' főváros batorságára is elküldhetné volna. A' minister-tanácsban Thiers, Passy, Sauzet, Maison, Duperré és Argout ezen tervet folyvást és ismételve sürgették; csak Pelet, (de la Lozère) és Montalivet mondottak ellen; végre a' hat nevezett minister elbocsátását nyújtotta be, 's épen alkudozásban voltak erről, midőn a' telegraphi sürgöny Madridból hirtelen közbejött, 's minden további határozást felfüggeszte. —

A' National megjegyzi, hogy a' dolog mostani fordulása Spanyolországban minden eddigi állítást igazolja. Valamennyi Ferdinand halála óta egymásra következett minister megbukott, mert nem tudták arra magokat elhatározni, hogy a' constitutionális cortest összehadják. Most, midőn a' dolgok hatalma hatalmas ez irányt, mindenek előtt Maria Krisztinát kell a' kormányásból eltávolítani, mert különben a' spanyolok soha biztosak nem lesznek; valljon nem fogja e' királyné maga csel 's árulás által a' constitutiót megbuktatni, mint azt saját kárunkkal VII. Ferdinandnál csak igen későn tapasztalták. A' többi lap bőven kiereszkedik az 1812-ki constitutióról 's francia beavatkozásról. A' doctrinaire la Paix többi rokon szellemű társival a' beavatkozást mind d. Carlos, mind a' constitutio ellenek egyiránt kívánja; a' szabadelmü sajtó pedig mind a' két tekintetben ellenzi azt. —

A' francia kormány, mint beszélük, azt határozta, hogy ezentul a' sereg egyik ezrede se feküdjék ugyanazon órségben egy évnél tovább, nehogy igen megbarátkozzék a' katonaság a' néppel. —

Toursban két telegraphi tisztviselőt bezártak, mert gyanuban tartották, hogy csarnoki hírek továbbküldése által a' telegraphphal magányos czélokra éltek. — Vidocqot, a' jól ismert 's ügy nevezett tolvajfogót utóbbi napokban néhány ficzko megtámadta, de kik, mihelyt Vidocq pisztolyt rántott elő zsebéből, azonnal elináltak. —

Germain Sarrut és Mailefer, Carrel baráti azt írták Girardin Emil urnak, hogy megújított bajvívásra készüljön, 's rövid idő alatt leendő látogatásukat jelentették. Girardin pedig azt nyilvánítja lapjában, hogy ő nem fog vinni, hanem a' vitályt csupán tollal végezni, mint ellenségei előbb tanácsolták. —

SPANYOLORSZÁG.

„Egy telegraphi sürgöny Madridból 17-ül jelenti, hogy Rayneval francia követ 16-kán 6 $\frac{1}{2}$ órakor délután meghalozott, tudósorvadáshoz járult agyköszvényben hat napig tartott betegeskedés után, S. Ildefonsóban. Ugyanazon sürgöny szerint mind a' két királyné visszatért Madridba m. h. 17-kén, 's a' fővárosban kellő esend uralkodik.“ A' királyné S. Ildefonsóban 6 hirdetményt adott ki, mellyeknek tartalma ez: 1) Mint Spanyolország igazgató királyné-jarendelem 's parancsolom, hogy az 1812-ki constitutio hirdettessék ki addigra, míg a' cortes által képviselt nemzet akaratját nyilván kijelentendi vagy egy másik szükségének megfelelő alkotmányt fogadand el. S. Ildefonso, aug. 13. 1836. Én a' királyné. Don Santiago Mendez Vigohoz.“ 2) „Minthogy azon körülmények már megszűntek, mellyek a' fővárosnak ostromállapotba helyezésére kinszerítének: főséges leányom nevében parancsolom, hogy ezen előbbi rendelmény szabályai szűnjenek meg. S. Ildefonso, aug. 14-kén 1836.“ 3) „Mint igazgató királyné 's a' t. külügyi titoknok 's a' ministertanács elnökévé d. Jose Maria Calatravát; pénzügyivé d. Joaquin Ferrert; belügyivé Gil de la Cuadrát; d. Francisco Xavier Isturiz. és Rivas hg helyébe, kik eddig azon hivatalban valának, azt akarom, hogy az új ministertanácsi elnök, a' legalkalmasb férjfiakat jelölje ki, d. Alcalá Galiano, Manuel Barrio Auso és Santiago Mendez-Vigo helyét kipótlándókat. Ez utóbbi még csak addig viselje hivatalát,

mig jelen királyi végzésem nyilvánosítása tekintetéből megkíván-
talik. 4) „Mint igazgató királyné 's a' t. határozom, hogy Mad-
ridban a' nemzeti őrség ismét rendeztesse. Az ujonan lefegyver-
zettek közül legalább is egy harmad résznek tüstint visszáadásanak
fegyverei. 5) „Főns. leányom II Izabella nevében, mint ezen or-
szág igazgató királynéja, megfosztom marq. de Moncayot (Quesadát)
ujcastiliei főkapitányságátul 's a' királyi őrsereg főparancsnoki czi-
métül, 's helyébe d. Antonio Seoane tábornokot nevezem, kit a'
gyalogság főparancsnokságán kívül a' kir. örlovasság parancsnoki
tisztségével is fölrüházok. 's a' t. 6) „Mint igazgató királyné meg-
fosztom San Roman grófot a' tartományi katonaság fő ügyelői
(inspectori) hivatalátul 's az ugyan a' féle kir. őrsereg főparancsnoki
czimétül, 's kinevezem helyébe mind a' kettőre nézve Rodil mar-
quist 's a' t. 's a' t. A' francia segédsereg vezére Bernelle he-
lyébe Lebeau neveztetett ki. Ez m. h. 12kén érkezett meg Pam-
plonába 's következett nap tüstint átvette a' parancsnokságot; egy-
uttal nyilatkozványt bocsáta ki, mellyben jövődóbeli munkássága
sikerülésével kecségteti magát és seregét. A' Sentinelle szerint
egy határozatot hirdetett ki Carlos, mellynél fogva minden kíván-
dorlott spanyol jószágának elkoboztatását parancsolja, bármily
politikai felekezeti volna is az, ha tüstint vissza nem térnek hazájokba.

Az aug. 15ki Gaceta de Madrid szerint, az 1812ki al-
kotmány ki van kiáltva a' cortes összevüléseig, kik azontul az or-
szágos intézkedésekről gondoskodni fognak. A' ministeri tanács el-
nökévé Calatravát, pénzügy-ministerré Ferrert, belügyivé pedig
la Cuadrát neveztek. Seoane Quesada helyébe lépénd, Rodil pedig
az őrsereg parancsnokává 's az egész katonaság fő ügyelőjévé ne-
veztetett. A' főváros ostromállapota megszűnt, 's az ottani nemzet-
őrség ujra alakult. — A' Temps e' közleményekre többi közt azt
mondja, hogy az említett nevek közt csupán kettő van, Calatrava t.
i. és la Cuadra, mellyeknek ez új rendezkedésben valódi irányát
's jelentőségét ismételhetni. Az angol Courier másképp közli a' fölho-
zott hivatalosok neveit. Szerinte ugyanis Arguellest bizta volna meg
a' királyné kabinet-alakításra, ki azt el is vállalta 's a' következő
férfiakat választá: Gil de la Cuadrat belügyi ministerré, Mendiza-
balt pénzügyivé, Minát pedig minden spanyol sergek főkapitányá-
vá. A' nevezett lap egyszersmind azt hiszi, ezen kabinet az 1812ki
alkotmányt oly kormányi alapra teendő, melly az estatuto realban
foglalt határozatokat sokkal fölülmulandja szabadelműsége. 's re-
ményli, hogy a' katonai főhatalomnak egy kézben, Minaéban pon-
tosulása, nem sokára véget vetend Carlos pártosságának. De még
előbb el kell várnunk, ugymond, mint fogja magát e' részben
viselni Cordova és Quesada, kiktől némi befolyást a' seregre csak-
ugyan nem tagadhatni meg.

Az 1812ki alkotmány napról napra új hiveket nyer. Leg-
közelebb ismét kikiáltá azt Antequera, Murcia, Ronda és Valen-
cia. Ama' hirtelvénynek azonban, hogy az Barcelonában is elfo-
gadtatott, ellenmond az aug. 21ki Journ. des Débats, 's azt ál-
litja, hogy ez egyedül Mina törekvésinek tulajdonítható, kire néz-
ve azon megjegyzést teszi, hogy az a' barcelonai hatóságokkal e-
gyütt alkalmasint nem az 1812ki alkotmányt ohajtja, hanem ennél
valamicskével többet is, t. i. republicát. — A' Memorial Bordelais
szerint, az éjszakai sereg több ezrede is kikiáltá a' constitutiót.

A' carlosiak használják azon fegyverszüneti állapotot, melly
a' jelen körülményeknél fogva Spanyolországban támadt, 's had-
seregek rendbeszedésével foglalatosak. Cabrera mintegy 2 ezer
darab lovat gyűjtte Carlos számára, mellyért ez őt sz. Ferdinand
rendje nagykeresztjével ajándékozta meg. Gomez hasonlag sok u-
jonczot és pénzt szedett össze Asturián, Galicián és Leonon ke-
resztül vonulában, elannyira, hogy csak fegyverek hiányának egy
tetemes csapat-kiállításra.

A' National aug. 21ről következőt foglal magában, minek
hitelességeért azonban nem kezeskedhetni: Tegnap délutáni ötöd-
félkor érkezett meg egy francia követségi titoknok Madridból; a'
spanyol követ is elindult. E' rendkívüli küldöttnek eltávoztá után
azon hír terjedéze, hogy Krisztina királyné 's ártatlan leánya e' pil-
lanatban már uton van Páris felé. Hadd jöjenek, ugymond az em-
lített lap, hisz az Elisée Bourbon, Meudon vagy Saint Cloud ké-
szén áll elfogadásukra.

A' St. Ildefonsoi történetek hire Madridban annál hatalma-
sabbban rázott meg mindent, mivel ott az első forrongások óta
folyvásti csend uralkodott; ámbár azt csak szigorú hadfenyíték 's
erőhatalom tarthatá fön. 14kén reggel nagy csoport nép gyűlt
össze a' puerta del Sol körül, a' postaházi főúrtanya előtt. Nem
sokára hangzék: „Éljen a' constitutio!“ Valahányszor ez történt,
mindig szétfutott a' nép; mintha ez futamlási jelszó lett volna. —
Az őrség folyvást vesztleg maradt, de megszorult egy gyalog-
századdal 's az eleibe föllállított 25 vasas lovaggal. Hasonló rendel-
mények voltak a' vár körül is, hol a' ministerek együtt valának,
az egy hadministeren kívül, kit a' lagrajai katonaság, melly Na-
varrában az ő vezérlete alatt csatázott, értekezés végett magához
kérte. A' postaház előtti csődülés nőtlen nőtt. Egyszerre a' nép-
tömeggel őszhangzólag, a' vasas lovagokat kormányzó tiszt is él-
teté a' constitutiót; mellyre az nagyobb bátorságot vön 's a' ka-
tonasághoz közelebb nyomult. Az őrségi vezér nem a' nép aka-
ratján volt 's ennél fogva a' legénységnek parancsot adott szeg-
zett szuronyokkal előre nyomulni; mit az több személy megse-
besítésével teljesite is. E' pillanatban hírlék, hogy Quesada jó egy
csapattal. A' nép halált kiáltoza reá, de egyszersmind széledni kezdte.

Quesada a' hely színére megérkezett, segédje 's 12 vasas lovag kísé-
retében. — Előtte 12 vadászkatona ment a' királyné ezredéből, utca-
széltiben, fölfont sárkányu 's előre szeggett puskával. Midőn a'
Calle de Carretas utcába érkezett ismét halált kiáltott rá a' nép 's
minden pillanatban vární lehele, hogy valamely erkélyről intézett
lövés földre terítendő. Ő azonban hidegvérrel léptetve lovagolt;
sőt egyik ház előtt, mellyből kitűnőleg barsogott „halál Quesa-
dára“ meg is állapodott, 's fölszólt: itt vagyok! Erre följegyez-
teté a' ház számát, 's az utána tolongó nép ellen parancsolá rug-
tatni a' lovasságot. Ez sebtén visszafordult, 's jobbra balra vag-
dalt a' nép között, úgy azonban, hogy senkit ne sértsen meg,
hanem csupán elszéleszsze azt. Midőn Quesada a' puerta del Sol-
hoz ért, lövés irányoztatott ellene; de sikeretlenül. Néhány perez
mulva elúzte lón a' nép a' térségről, 's a' csapatok úgy állítottak
föl, hogy csak kevés részét foglalható el annak ismét a' nép. Est-
felé egy álgyu tüzetek ki a' postaház előtt, 's az őrségi 3dik ez-
rednek egy zászlóalja négyszögben állva a' téren elfoglalt minden
oda vezető nyílást. A' de la Cebada téren mintegy 40 főnyi csa-
pat volt föllállítva. Egyszerre megjelent itt mintegy 20 nemzeti
őr, diszruhába öltözten, 's a' katonaságra tüzelt. Calvete ezredes
három legénnyel halva terült a' földre; a' többi viszonzá a' lövést.
A' nemzeti őrség ismétlé néhányszor a' tüzelést; azután vissza-
vonult, két hollat hagyva maga után. A' katonacsoport ingerelve
volt; ennél fogva senki sem mert a' téren mutatkozni. Napközben sok
diszruhás nemzeti őrt elfogatott Quesada az utcákon, és S. Ba-
silio klastromba zárata, sezt katonasággal véteté körül. Éji 10 óra-
kor azonban mindnyáját elbocsátatá. Az éj csendesén mult el. —
Másnap (15kén) megújultak a' puerta del Solnál a' tegnapi jele-
netek; míg az ujon kinevezett hadi kormányzó Seoane megérke-
zett, 's a' katonaságnak visszavonulásra parancsot adott. Hirtelen
ellepték az utcákat diszruhás nemzeti örök. Quesada lakja elibe
nagy embercsapat tódult 's boszut kiáltozott. A' házak erkélyei,
még a' királyi épületek is, diszesítve voltak szőnyegekkel. Az
utcákon descamisado, még itt soha nem látott csapatok, jártak föl
alá ordítózva. Híre terjedt azonban hogy a' Pradoban hűséget kell
az 1812ki constitutióra eskünni a' katonáknak, 's e' szerint a'
még tegnap királynépartí tiszteknek meghajolniok a' népfőnség
előtt. Délutáni 4 óra felé teljes diszruhában 's több segédül ki-
sértetve a' postaházhoz ment az új hadkormányzó, Seoane. A'
puerta del Solnál összevült nép örömkialtóssággal fogadta, azt
véltében, hogy ott a' constitutiót kiáltandja ki. Egyszersmind Que-
sada, Isturiz és Galiano fejét kívánák tőle. A' hadminister azt nyi-
latkozta a' lépcsőkön, hogy e' három személy még Madridban
van, 's Calatrava törvény elibe állitandja őket. Erre azt kíváná a'
nép, jelenjen meg Seoane az erkélyen; mit midőn teljesített, egy
örtisztet, Menchaca nevűt, vettek észre oldalánál, ki tegnap a'
nép közt vagdalkozott. Erre minden oldalról hangzék: „Halál Men-
chacára!“ Seoane visszavonult, az említett tiszt pedig eltűnt;
de a' nép kezeitől aligha menekheték. Most ismét Quesada fejét
kivánták. Seoane az erkélyre lépett, 's megmondá a' lecsönde-
sült népnek, hogy „Quesada elszökött.“ Erre mindenek felkiáltot-
tak: „Éljen a' constitutio!“ Ismétlé azt egy ó mellette állott főtiszt
is, midőn az a' népnek azt igéré, hogy a' nemzeti őrséget föl-
fegyverzendí. Nem sokára lóra ült a' hadkormányzó, 's elment.
Utóbb hírt vön a' szomszéd faluból Hortalezabul, hogy ott Que-
sada elfogták, ki a' fővárosbul hajnal felé illant ki, csupán egy
inas kíséretében. Szerencsétlenségére Hortalezában rá ismérték 's
elfogták. Alig tudta meg ezt a' nép, sietett őrege apraja, kocsin
's gyalog, a' fővárostul egy órányira fekvő faluba. Nem sokára diadallal
tért vissza az egész tömeg. Quesadát kivégezték. Majd mindenkitől
hallható volt a' dicsekvés, hogy ő is ejtett rajta legalább egy lövést
vagyszurást. Inasát is agyonlőtték. Nőjét 's gyermekeit is fűrkészik.
Górákor a' postaházhoz ment a' madridi ajuntamiento, számos nem-
zeti ör kíséretében, ott a' constitutiót kikiáltani. A' corregidor meg-
jelent az erkélyen 's néhány szót olvasott el egy levélről, mi után
a' constitutio foganatba lépett; nem sokára pedig egy rendkívüli
hírlap jelent meg, melly a' főnebb előadtuk 6 kir. végzéményt
közlé. Rufino Garcia Carrasco még előzőtnapi este elment S. Ilde-
fonsoba 60 nemzeti lovaggal, ő felségöket a' városba visszatérésükkor
kisérendő. Volt hire, hogy Isturizot Alcobandasban elfogták, 's
Madridba visszavezetendik. Este a' legfényesbben kivilágított a'
főváros. A' fölviradt aug. 16ka egész esőndben mult el, ugyan-
nyira, hogy az Eco del Comercio szinte panasza fakadt; mi-
kép következhetett ama' dicső tettek után oly lelki zibbadály. —
Quesada fiát fölhajásztá a' nemzeti katonaság, de tisztársai be-
zárták őt az ör-gránátosak szállásába 's azt nyilatkozták: hogy
utolsó csöp vérökig óalmazandják. — Atyja halálán, az egy
Leyn kívül minden hírlap örvend, 's a' kormány helyesleni lát-
szik ez örvendezést hallgatása által. — A' hazafiak általánosan sür-
getik, hogy Madrid belső bátorsága az ujlag fölfegyverzett nem-
zeti katonaságra bizassék 's az egész hadsereg a' carlosiak ellen
forditassék. A' hadfolytatásra kívántató pénzsegedelem, alkalma-
sint a' hazafiakra vetendő adó által szereztetik össze. — A' fővá-
rosba mai napon várt igazgató királyné, a' főnérintett 60 nemzeti
lovag kíséretében, esti 7 órákor tartá bemenetét ágyudörgés 's
harangzúgás közt. Leányival és Santa-Cruz hgnével ült egy nyit
hintóban, de az utcákon oly gyorsan haladt, mintha nagy reit-
tegés űzte volna. Utána még két más kocsi ment. Az őrsereg 's
nemzeti katonaság két sorosan volt felállítva. Egy madridi levelező

szerint azért nem térhetett vissza a királyné hamarabb a fővárosba, mert ezt a s ildefonsoi katonaság ellenzé, mindaddig, míg tudtára lön, hogy Quesada már nincs többé kormányon 's hogy a constitutio már kikiáltott Madridban is. Előbb még a Madridból érkező postát is lefoglalák, és minden levelet fölbontottak 's elolvastak; még azokat is, mellyek egyenesen a királynéhoz valának intézve. Egy vala ezek közül, az igazgató királynéhoz Munoz anyja által írott, mellyet egy katona köre állva olvasott föl társinak 's ez szörnyű hahotára fakasztá a suhanczokat.

A párisi hírlapokban aug. 25-én következő legújabb hadi hírek foglalják: Az arandai kormányzónak m. h. 12-kén költ tudósítása szerint Basilionak 2000 gyalogságból 's 200 lovasságból álló serege Almazanánál átkelt a Dueron, 's utját Medinaceli és Sigüenza felé irányzá a madridi uton. Lebeau vezér, miután a carlosiakat állásukból tetemes veszteséggel kiűzte, ismét visszatér Pamplona melletti táborhelyére, innen haladéktalan Puente la Reynába indulandó, hogy Navarra ezen részéből is kiirtsza az ellenséget. Villareal egy kirándulta közben megközelíté Vitoriát is, 's néhány gránátot hajított belé, mi által a városbelieknek több félelmet okozott mint kárt. Evans ezredes még mindegyre mozdatlanul S. Sebastianban vesztegel, fenytéktelen 's elkorcsosult katonáival. Carlos táborzárása m. h. 18-kán Aspeytlában volt. Gomez jelenleg 2000 főnyi sereget vezérel, 's Espartero által folyvást üldöztetik, ki őt azonban sohasem tudja egészen utólérni. Villareal a hadminiszterhez intézett jelentvényében azt írja, hogy két christinói hadsereg Meer és Cordova vezérlete alatt m. h. 15-kén az Ebronai tanyázott 's egész Vitoriáig terjeszkedett; a Menavölgyből Monteja felé vonuló csapatot pedig üldözőbe vették a carlosiak.

A Mémorial Bordelais szerint madridi m. h. 18-karól érkezett hírek következtében, az előbbi választások, mellyekre a ministeriumnak nem csekély befolyása volt, nem történtekül vétetnek 's az 1812-ki rendszerhez alkalmazottan új választás leend. Ugyanez a lap szerint a censura teljesen megszüntetett, a királyné pedig azt kívánta, hogy a személye körüli szolgálatoikat nemzetörökségből vigyék véghez. Barcelonaból m. h. 16-kaig terjedő tudósítások szerint ott Mina egyik hirdetménye következtében 15-kén kiáltott ki az 1812-ki alkotmány, mellyet ő még legalább is egy nappal továbbra halasztatni ohajtott; hasonlólag Algeiras, Ceuta, Cartagena, Murcia, Figueras, Junquera és Pamplonában; itt névszerint mult hónap 20-kán a Madridból érkezett parancsnál fogva. A constitutio elfogadtatása azonban, aligha új bonyolodásokba nem keveri a nemzetet. Van ugyanis a constitutionnak egy cikkelye, melly d. Carlos követelésinek helyességét látszik erősíteni 's egyenesen jogaira vonatkozik. E cikk, melly a pártoskodók szeméit fölmagasztaltságig vakoskodásuk miatt mindaddig elkerülte, következő tartalma: „A király, mielőtt házasságra lépne, a cortes elibe terjeszse szándékát, hogy azok jóváhagyását megnyerje; ha pedig e szertartást elmulasztja, annyiba fog vétetni, mintha a koronáról mondott volna le.“ Mivel pedig VII Ferdinand, Bourbon Maria Christinával összekeltek e szertartást elmellőzte, az következik, hogy az országra vagyis uralkodhatási jogra nézve ezen házassága erőtlén volt; hogy ennél fogva Izabellát nem létezőnek kell tekinteni, 's így Ferdinand valódi örököse d. Carlos. Ha e követelések eszébe jutna szinte a constitutióhoz állani (mi azonban hihetlen), akkor annak erejénél fogva számot tarthatna a koronára. Híjában hoznák föl ellene a 1811-ik cikket, melly minden kir. herceget kizár a koronaöröklésből, ki ezt cselekvéseivel fogva megérdemli; mert az annyival kevesebb lehetne d. Carlosra illeszthető: minthogy ez, az általa kezdett polgári háborút, mint eltapodott jogainak mellőzhetlen védszerét fogná előállítani. Egyébiránt, ha ő személyileg elfogadathatlannak nyilatkoztatnák is a királyszeke, nem lehetne azt legalább az ő fíjaira is kiterjeszteni, kiknek tövényszerű jogait még születésök pillanatában elismeré már a cortes is az által, hogy küldöttséget nevezett a világba lépettek megtisztelésére. 's a t. s a t.

Midőn Cadixba eljutott, hogy a constitutio-kikiáltás első merénylete m. h. 5-kén nem sikerülhet Madridban, 's hogy a nép ügyeket a katonai hatalommal szigoruan bánni tudó Quesada meggátlá, a város pedig ostromállapotba helyeztetett: azt végzik hogy segedelmul egyetemleg Madridba menendnek. Ennél fogva a junta minden található fegyvert kiosztott, 's az önkényes adakozásokból összegyűlt pénzmennyiséget is a fölfegyverző biztosság czélszerű rendelkezési alá adta; egyszersmind elhatározá, a madridi kormánnyal minden további közlekedést félbenzakasztani, annak rendelményit többé nem becsülni 's méltatni 's az általa kiadott kincstári papirosokat el nem fogadni. E határozatok teljesítését azonban fölslegíték az utóbbi madridi történetek, mellyek Quesadát hatalmával 's egész ministeriumostul megbuktaták.

SVÉDORSZÁG.

A svéd statuslap szerint Francia és Svédország közt szerződés kötött a rabszolgaság-eltörlésre folyó év majusa 31-én; 's jun. 9-én Parisban, jul. 9-én pedig Stokholmban nyert helybenhagyást. Nem sokára közre fog tétetni. A norvégiai országos törvényszék már összegyűlt 's Löwenskiöld ur a vádolt statusminister aug. 23-ra van idézve elibe. Ezen ügy, 's Norvégiának politikai állása Svédországhoz, azon fő tárgy most, melly a köz-

figyelmet magára vonja. A rendkívüli országgyűlés is összeült már a királyi előadásokról tanácskozni.

SCHWEIZ.

A müncheni politikai lapnak aug. 14-ről azt írják Schweiz éjszaki részéről, hogy e pillantásban semmi sem ártalmas olly annyira Schweiz érdekeinek, mint a tartatni szokott nagy népgyűlések, mellyeknek az czéljok, hogy ellenmondjanak a kül hatalmak által kívánt rendszabályoknak, névszerint Franciaország (nem) diplomatai hangjának.

A Schweizerische Beobachter Nidauból (Bern canton) írja: „Egy órája, hogy a Montebello hg. által kiutasítottatni kívánt Conseil Cheli Auguszt másképp Corelli, az itteni rendőrség kezében van. Ő franciaia kém; irományai kezeinkben vannak. Néhány nap előtt még pénzt kapott a francia követségtől Bernben, 's új útlevelet. De utasításai is kezeink között vannak mind Parisból, mind a francia követségtől. Következő személyekre kelle vala neki felvigyázni: Hauschenplatt, Ruffini, Mazzini, Desperse, Molili Genfben, Granier Zürichben, de Ludre, Chanselle Lausanneban. A francia követségtől kapott útlevelet így szól: „François Herrmann, commis voyageur de Strassburg.“ — Szintezen tárgyban így fejezi ki magát az új zürichi újság: „Zürich canton kormánya a Montebello hg. által kiutasítottatni kívánt bizonyos Conseil Napoleon iránt a főhelynek azt válaszolá, hogy e személy hivatalos tudósítás szerint nincs a cantonban, 's hogy a kívánathoz kapcsolt okok nem elegendők a nevezett személyt méltatlannak nyilvánítani a menedékjogra. Azonban a Schweizerischer Beobachter Nidauból azt jelenti, hogy ezen Conseil aug. 10-én estve, két vele jött olasz szökevény feladására Nidauban elfogattott, 's magát a francia rendőrség kémjének adta ki, 's aug. 4-ről a francia Doubs megye ispánjától Corelli névre kiadott útlevelet hordott magával. Ha ez bebizonyul, mint nincs azt kétségbe hozó ok, igen hihető, hogy a francia rendőrség, mellynek amaz bérese volt eddig, hűsége ellen tán gyanakodni kezdett, 's azért ohajtá őt Schweizből kitukmálni. Kísérőji közül is elfogattott egy Bertolla nevű.

A M E R I K A.

Délamerika. A buenos-ayresi hírlapok maj. 28-kaig szólnak. Máj. 25-kén ünneplék a spanyol uraság alul történt felszabadulás évnapját. Nagy megindulást okozott Peyrai marquisnek, a szövetséges társaságnál volt francia ügyviselőnek, hirtelen halála. Ő reggel még hivatalos leveleket pöcsélt Franciaország számára, de mielőtt az ezeket magával vivő hajó elvitörözött, már holtan fekütt. Hatvan esztendeig élt.

Mexico. A Mexico városából érkezett levelek jul. 1-jeig terjedő híreket közölnek. A kormány 2½ millió dollárnyi kinszerített kölcsönt vett föl, hogy a texasiak ellen megkezdett háborút folytathassa, mindazáltal, úgy látszik, fényes győzelmekre nem nagy a remény. A Pueblában történt zavargások miatt a Veracruzba várt postakocsi nem jelent meg rendes időre. Mexico városa csöndes. Santana még folyvást hadi fogoly. A M. Chronicle egy levelet közöl a galvestoni öbölből, melly Santanát egy igen közönséges külsejű 's rendkívül nyulszívű embernek festi „Santana — ugymond a levelező — a többi mexicói fogolytiszttel hájónkon volt, midőn hírül adák, hogy a nép őt látni kívánja. Santana ekkor felkiáltott: „Kegyelem, kegyelem! ne tegyetek ki a partra, hanem löjtek inkább itt mingyárt agyon!“ Ő annyira meg volt rettenve, hogy török szokás szerint opiumhoz folyamodott, hogy eszméletét megtompítsa.“ Az ujjorki lapok jul. 26-ig terjednek 's tudósításokat közlenek Texasból is. Azon három texasi tisztt, kiket a mexicói kormány börtönbe vettetett, 's kik azért jöttek Matamorasba, hogy ott a foglyok kicsereállításáról alkudozhassanak, írtak barátjaiknak Texasba, 's arra kérik a kormányt, hogy nem tekintve sorukra, csak folytassák a háborút. „Mélán büszkélkedhetni, úgy mond egy texasi tudósítás, hogy egyszerű polgárok illy szépen követik a híres Regulus hazafiságát.“ — Santana bilincsben Columbusból Labordieba vitetett, hol a texasi sereg dereka állott. Ellátóllatási oka volt, mert a texasi zendülés némelly intézőji nem sokára eszközlendő kiszabadítása mellett nyilatkoztak, mások pedig 's főleg a nép e szándékot keményen ellenzék. De azon hír is szárnyalt, hogy a mexicóiak Velascoa akarnak útni Santana kimentetése végett. Azon katona, ki Santanát elfogta, 22 eszt. fiatal könyvnyomtató Marylandból. A texasiak főparancsnoka most Lamar, ki azt írja barátinak, hogy minél előbb segítséget, bár ne sokat, küldjenek neki, 's reményli, hogy a mexicóiakat most még csekélyebb erővel meg fogja győzni. A texasiakat a függetlenség gondolata lelkesíti, 's az egyesült statusokhoz kapcsolatni vágyás.

E L E G Y H I R.

Hamburg, Altona és Cuxhaven közt most kezdik a telegraph-vonalt felállítani.

Gabonár: sept. 6-án Pesten Tiszta buza 110 — 109 — 93 1/3; Kétszerez 73 1/3 — 70 — 66 2/3. Rozs 56 — 53 1/3 — 50. Árpa 58 2/3 — 56 2/3 — 53 1/3. Zab 40 — 37 1/3 — 33 1/3. Köles kása 100. Kukuricza 100 — 93 2/3 — 86 2/3.

Pénzkelet: sept. 3-án 5 pCtes 101; — 4 pCtes 100 1/16; — 3 pCtes: 74 15/16; magy. kir. udv. kamrai 2 1/2 pCtes köt. 65 1/2; 2 pCtes: 54 1/4; 1 3/4 pCtes: 47 1/4.

Dunavízjárás: septemb. 5-kén 6' 10" 6" — 6-kán 6' 6" 6" — 7-kén 6' 1" 3" 1/2